

Rhuthun 2018

Y dref heddiw

Ruthin 2018

The town today

Beth sydd wedi newid ers 2011?

Ers cynnal y digwyddiad gwreiddiol 'Dyfodol Rhuthun' comisiynwyd a chwblhawyd nifer o brosiectau a datblygiadau sylwedol yn y dref:

- Llwybr Celf Rhuthun: Llwybr Celf Rhuthun a gynlluniwyd gan Fred Baier a Lucy Strachan i annog ymwelwyr i Ganolfan Grefft Rhuthun ymweld â chanol y dref, ac i gysylltu cymuned Rhuthun gyda'r Ganolfan Grefft.
- Cynllun Lwybrau Diogelach Cae Ddôl: Mynediad gwell i gerddwyr i'r parc
- Darpariaeth ysgolion: Adleoli Ysgol Pen Barras, ysgol gyfrwng Cymraeg, ac Ysgol Stryd y Rhos, ysgol cyfrwng Saesneg, i dir Fferm Glasdir. Agorwyd ym mis Mawrth 2018
- Adnewyddu'r Gofeb Rhyfel: Er mwyn nodi canmlwyddiant ers diwedd y Rhyfel Byd Cyntaf, mae'r gofeb wedi cael ei glanhau a'r llythrennau wedi eu hamlygu eto yn 2018
- Dodrefn stryd: Yn ddiweddar, trosglwyddwyd y cyfrifoldeb am gynnal a chadw a darparu dodrefn stryd o'r awdurdod lleol i'r cyngor tref. Mae hyn yn rhoi cyfle i'r cyngor tref werthuso cy-flwr a lleoliad meinciau, biniau a phlanwyr a sefydlu cynllun tymor hir ar gyfer gwelliannau.
- Mae'r Cyngor Tref wedi ffurfio gweithgor i ailystyried y syniadau yn Rhuthun: Tref Farchnad y Dyfodol.

What has changed since 2011?

Since the original Ruthin Future event there have been a number of significant projects and developments undertaken or commissioned in the town:

- Ruthin Art Trail: Ruthin Art Trail designed by Fred Baier and Lucy Strachan aims to encourage visitors to Ruthin Craft Centre to visit the centre of town, and to link the community of Ruthin with the Craft Centre.
- Cae Ddol Safer Routes scheme: Improved pedestrian access to Cae Ddol.
- School provision: Relocation of Welsh-language Ysgol Pen Barras and English-language Rhos Street School to Glasdir Farm, opened March 2018
- Renewal of the War Memorial: To mark the centenary of the end of the First World War, the memorial has been cleaned and the lettering has been highlighted again in 2018
- Street furniture: The maintenance and provision of street furniture has recently been transferred from the local authority to the town council. This gives the town council the opportunity to appraise the condition and location of benches, bins and planters and to establish a long term plan for improvements.
- The Town Council has formed a working group to revisit the ideas in Ruthin: Market Town of the Future.

Polisi cynllunio a dadansoddiad ystadegol

Bydd gan Sir Ddinbych, trwy gyfrwng datblygiad cynaliadwy, arfordir trefol bywiog, gyda threfi marchnad ac ardaloedd gwledig sy'n ffynnu. Bydd anghenion tai a chyflogaeth y Sir yn cael eu diwallu, a'r amgylchedd o ansawdd uchel yn cael ei hamddiffyn a'i gwella a safon bywyd uchel yn cael ei gynnal i bob cymuned, gyda chydubyddiaeth lawn bod gennym iaith Gymraeg gref a diwylliant y dylid eu cynnal a'u gwarchod ledled y Sir.

Cynllun Datblygu Lleol (CDLI) Sir Ddinbych (2009)

Mae CDLI Sir Ddinbych yn nodi'r nod y bydd trefi marchnad Dinbych, Rhuthun a Chorwen wedi cryfhau trwy ddatblygu safleoedd marchnad a thai fforddiadwy a chyflogaeth newydd i ddiwallu anghenion lleol yn ystod cyfnod y CDLI. Mae'n nodi Rhuthun fel tref farchnad a chanolfan wasanaeth gwledig sy'n gwasanaethu cefnwlaid wledig. Y flaeoniaeth ar gyfer y dref yw cryfhau'r rôl gwasanaeth hon a lleihau'r angen i deithio.

Yn ôl Cyfrifiad 2011, poblogaeth Rhuthun oedd 5,461, sy'n cynrychioli tua 17% o gyfanswm pob-logaeth Sir Ddinbych. Fel gyda llawer o drefi marchnad, mae proffil oedran Rhuthun yn dangos nifer is na'r cyfartaledd o bobl ifanc (18-29 oed yn benodol) a chanran uwch o drigolion hŷn (65-90 oed). Mae hyn yn arwydd bod llawer o bobl ifanc yn gadael y dref i astudio neu ddod o hyd i waith mewn dinasoedd, tra bod eraill yn ymddeol i'r dref yn ddiweddarach yn ystod eu hoes. Yn gyffredinol, mae mwyafri y trigolion yn rhai a aned yn y Deyrnas Unedig (94%). Nododd dros hanner eu bod yn Gymry.

Mae trigolion y dref wedi'u haddysgu'n dda o'i gymharu â'r cyfartaledd cenedlaethol, gyda nifer uwch na'r cyfartaledd o drigolion â chymwysterau Lefel 4/5 (Graddau, NVQ lefelau 4 a 5; Tystysgrif Cenedlaethol Uwch, Diploma Cenedlaethol Uwch, statws Athro Cymwysedig neu Ofal Iechyd Cymwysedig).

Er bod gan Rhuthun ystod dda o siopau o'i chymharu â chanolfannau manwerthu eraill, dim ond 1.1 y cant o bobl yn nalgylch manwerthu Rhuthun sy'n defnyddio Rhuthun am eu prif anghenion manwerthu, gyda chyrchfannau 'Arall' megis Wrecsam, yr Wyddgrug a Chaer yn cynrychioli mwyafri y gyfran gwariant manwerthu (Astudiaeth Manwerthu Sir Ddinbych, 2013).

Gwnaeth Cyd-astudiaeth Argaeledd Tir ar gyfer Tai 2017 nodi safleoedd ar gyfer 327 o gartrefi newydd yn y dref; 91 yn weddill o'r 230 o gartrefi yn Glasdir 1, 167 o gartrefi yn Glasdir 2 (lleiafswm o 10% yn gartrefi fforddiadwy) a 69 o gartrefi ym Maes Hafod (lleiafswm o 10% yn gar-trefi fforddiadwy).

Planning policy & statistical analysis

Denbighshire, through sustainable development, will have a vibrant urban coast, with thriving market towns and rural areas. The housing and employment needs of the County will be met, the high quality environment protected and enhanced and a high quality of life maintained for all communities with full recognition that we have a strong Welsh language and culture that should be maintained and protected throughout the County.

Denbighshire LDP (2009)

Denbighshire's LDP identifies the aim that within the LDP period the market towns of Denbigh, Ruthin and Corwen will have been strengthened through the development of new market and affordable housing and employment sites to meet local needs. It identifies Ruthin as a market town and rural service centre serving a rural hinterland. The priority for the town is to strengthen this service role and reduce the need to travel.

As of the 2011 census, the population of Ruthin was 5,461, representing about 17% of the total population of Denbighshire. As with many market towns, the age profile of Ruthin shows a lower than average number of young people (18-29 in particular) and a higher percentage of older residents (65-90). This is an indication many young people are leaving the town to study or find employment in cities, while others retire to the town in later life. Overall, the town is dominated by residents born in the UK (94%). Over half identified themselves as Welsh.

The residents of the town are well educated compared to the national average, with above average numbers of residents with Level 4/5 qualifications (Degree, NVQ levels 4 and 5; HNC; HND; Qualified Teacher or Qualified Healthcare roles).

While Ruthin has a good range of shops compared to other retail centres, only 1.1 percent of people in the Ruthin retail catchment zone use Ruthin for their main retail needs, with 'Other' destinations such as Wrexham, Mold and Chester making up the majority share of retail spend (Denbighshire Retail Study, 2013).

The 2017 Joint Housing Land Availability Study identifies sites for 327 new homes in the town; 91 remaining of 230 homes at Glasdir 1, 167 homes at Glasdir 2 (minimum 10% affordable) and 69 homes at Maes Hafod (minimum 10% affordable).

	Lle amwynder	Amenity space
	Dyraniad / ymrwymiad tai	Housing allocation/commitment
	Cyfleuster cymunedol	Community facility
	Ardal gadwraeth	Conservation area
	Ffin ddatblygu	Development boundary
	Ffin canol y dref	Town centre boundary

Cyfnerthu asedau

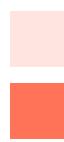
Mae'r Cyngor Sir yn berchen ar nifer o safleoedd ac eiddo yn Rhuthun ac fel rhan o ymarfer ehangach i leihau maint ei bortffolio eiddo yn gyffredinol, bydd y cyngor yn ystyried opsiynau i leihau nifer yr adeiladau y mae'n berchen arnynt ac yn eu cynnal yn Rhuthun.

Bydd gwahanol ddulliau o ymdrin â gwahanol adeiladau. Efallai y bydd rhai yn cael eu rhentu i fudiadau eraill, efallai y bydd rhai'n cael eu trosglwyddo i'r gymuned neu'r trydydd sector lle bo achos busnes hyfw sy'n dangos sut y gellir cynnal defnyddio'r adeilad yn y tymor hir, tra bydd eraill yn cael eu gwerthu ar y farchnad agored i sicrhau derbynneb cyfalaf a fyddai wedyn yn helpu i ariannu gweithgareddau eraill y cyngor. Wrth ystyried opsiynau ar gyfer safleoedd ac adei-ladau, bydd y Cyngor yn cynnal Asesu'r Effaith ar Lesiant er mwyn sicrhau deall goblygiadau hirdymor unrhyw gynnig.

Consolidation of assets

The County Council owns a number of sites and properties in Ruthin and as part of a wider exercise to reduce the size of its property portfolio overall, the council will be considering options to reduce the number of buildings it owns and operates in Ruthin.

There will be different approaches for different buildings. Some may be rented out to other organisations, some may be transferred to the community or third sector where there is a viable business case which demonstrates how the operation of the building can be sustained in the long-terms, whilst others may simply be sold on the open market to secure a capital receipt which would then help fund other council activity. When considering options for sites and buildings, the Council will undertake a Well Being Impact Assessment to ensure that the long-term implications of any proposal are understood.

Mannau cyhoeddus sy'n eiddo i
Gyngor Sir Ddinbych
Adeladau a safleoedd sy'n
eiddo i Gyngor Sir Ddinbych

Denbighshire CC owned public
spaces
Denbighshire CC owned
buildings & sites

Teithio llesol

“Mae Teithio Llesol yn golygu cerdded a beicio (gan gynnwys cadeiriau olwyn trydan a sgwteri symudedd) ar gyfer teithiau byr, fel teithiau i'r ysgol, gwaith, neu i gael mynediad i siopau, gwasanaethau a gorsafoedd bws / rheilffyrdd. Nid yw teithio llesol yn cynnwys teithiau a wneir yn unig ar gyfer hamdden neu resymau cymdeithasol.”

Cyngor Sir Ddinbych

Fel rhan o ofynion y Ddeddf Teithio Llesol, rhaid i bob Awdurdod Lleol fapio llwybrau teithio llesol yn eu hawdurdod.

Yn Rhuthun, dylai llwybrau teithio llesol gysylltu'r ardaloedd lle mae pobl yn byw, yn gweithio, yn siopa ac yn treulio eu hamser hamdden. Ystyriaeth bwysig yw'r ysgolion newydd, a agorwyd ym mis Mawrth 2018 yng Nglasdir. Fel lleoliad ymylol, mae gan hwn botensial i effeithio ar y modd y mae plant yn teithio i'r ysgol a gallai gynyddu traffig oriau brig os bydd mwy o bobl yn gyrru. Mae'r llwybrau teithio llesol yn adlewyrchu pwysigrwydd y cysylltiad â'r ysgol newydd. Fodd bynnag, mae problemau wedi dod i'r amlwg gyda'r llwybr beicio/cerdded cyfun a ddynodwyd, gyda'r rhieni a'r disgylion yn mynegi pryderon niferus am ddiogelwch, cyfleustra a chyflymder y traffig sy'n defnyddio'r ffordd hon. Mae'n bwysig bod unrhyw broblemau'n cael eu datrys yn gyflym ac mewn modd sy'n golygu bod y gymuned a'r defnyddwyr yn datblygu datrysiau mwy priodol, yn hytrach nag ymateb peirianneg traffig 'oddi ar y bwrdd dylunio'. Mae yna hefyd nifer fawr o groesfannau rhwng y dref a'r ysgol y bydd angen i blant eu croesi. Mae llawer o'r rhain yn fynedfeydd i unedau diwydiannol y mae cerbydau nwyddau trwm yn eu defnyddio. Rhaid rhoi ystyriaeth hefyd i ddiogelwch a hygyrchedd Ysgol Borthyn sydd bellach yn cael ei heffeithio gan gynnydd yn y traffig ysgol ar hyd Borthyn a Ffordd Dinbych i gyrraedd yr ysgolion newydd yng Nglasdir gerllaw.

Mae yna botensial i greu llwybrau diogel trwy rwydwaith o fannau gwyrdd, er enghraifft ar hyd glan yr afon. Efallai y gellid rhoi ystyriaeth fanylach i rubanau gwyrdd trwy'r dref neu isadeiledd gwyrdd i gefnogi Teithio Llesol, llesiant a chreu llwybrau diogel i bawb. Gallai hyn gysylltu â'r gwaith sy'n cael ei wneud ar hyn o bryd gan Gyngor Sir Ddinbych fel rhan o'r Cynllun Gwella My-nediat i Gefn Gwlad.

Active travel

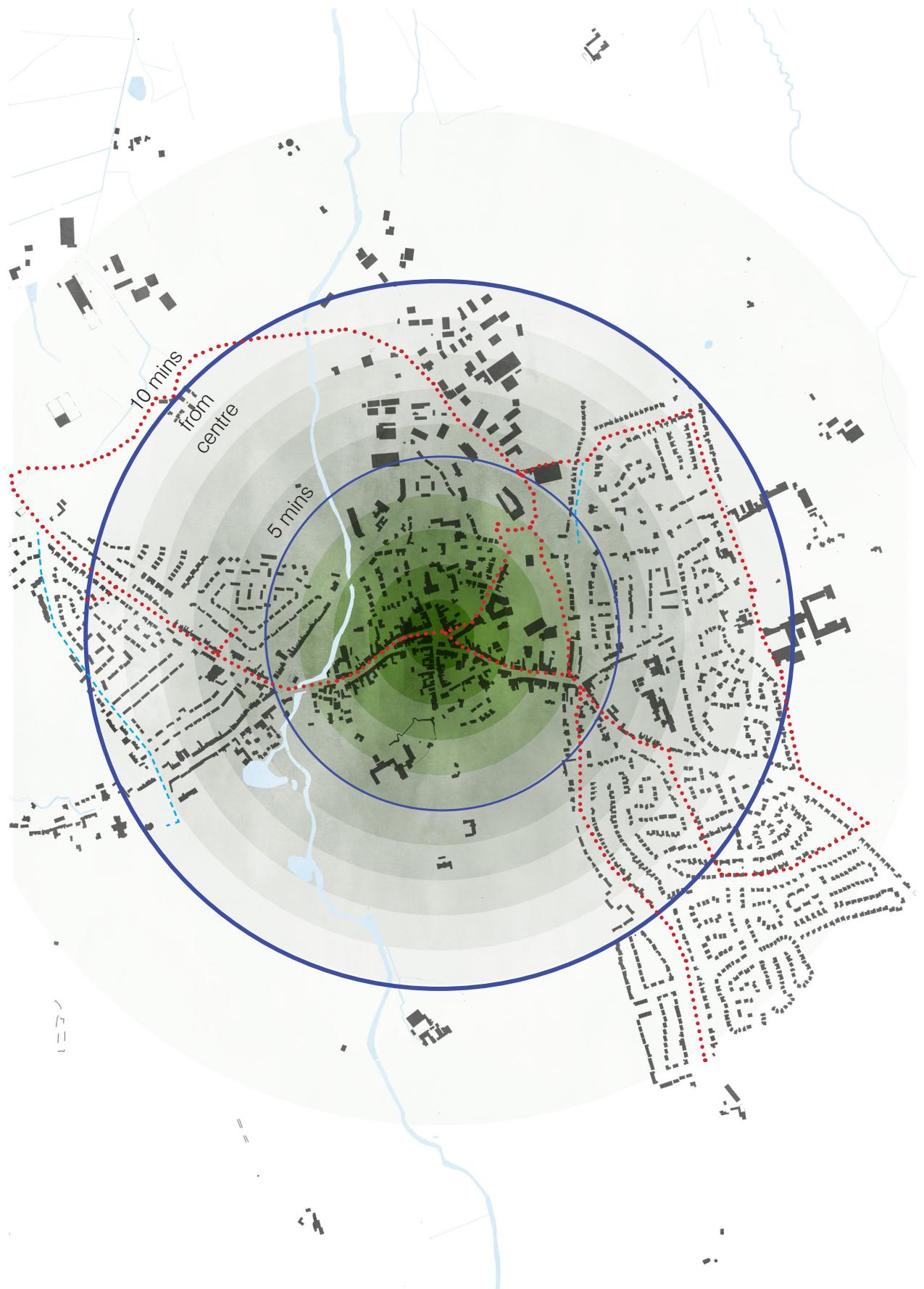
“Active Travel means walking and cycling (including electric wheelchairs and mobility scooters) for everyday short-distance journeys, such as journeys to school, work, or for access to shops, services and bus/rail stations. Active travel does not include journeys made purely for recreation or social reasons.”

Denbighshire CC

As part of the requirements of the Active Travel Act, each Local Authority has to map active travel route in their jurisdiction.

In Ruthin, active travel routes should link between the areas people live, work, shop and spend their leisure time. An important consideration is the new schools, opened in March 2018 in Glasdir. As a peripheral location, this has potential to impact on how children travel to school and could increase rush hour traffic if more people drive. The active travel routes reflect the importance of the connection to the new school. However, issues have become apparent with the designated safer routes combined cycle/footpath, with parents and pupils expressing numerous concerns about safety, convenience and the speeding of traffic using this road. It is important that any issues are dealt with quickly and in a way that involves the community and users in developing more appropriate solutions, rather than an automatic 'off the drawing board' traffic engineered response. There are also a large number of crossings between the town and the school that children will need to navigate. Many of these are entrances to industrial units which are accessed by heavy goods vehicles. Consideration must also be given to the safety and accessibility of the existing Borthyn School which is now being impacted by increased school traffic along Borthyn & Denbigh Road in connection with the new schools at nearby Glasdir.

There is potential for the creation of safe routes through a network of green spaces, for example along the river. Perhaps more detailed consideration of green ribbons through the town or green infrastructure could support Active Travel, Well-being and create safer routes for all. Furthermore, this could connect with work currently being undertaken by Denbighshire CC as part of the Countryside Access Improvement Plan.

- Denbighshire CC Active travel routes
- 5 Minutes walk from centre
- 10 minutes walk from centre

- Llwybrau teithio llesol Cyngor Sir Ddinbych
- 5 munud o gerdded o ganol y dref
- 10 munud o gerdded o ganol y dref

Yr hyn ddywedasoch chi wrthym ni

Nod pwysig y prosiect 'Tref Farchnad y Dyfodol' yw ymgysylltu gyda phobl Rhuthun a gadael i'ch syniadau chi hysbysu'r cynllun ar gyfer dyfodol y dref. Bu ymgysylltu ar bob cam yn y prosiect, gan gyfuno gweithgareddau ymgysylltu cyhoeddus arferol gyda thechnegau ymgynghori 'meddal' sy'n defnyddio dulliau amgen, cynnil, i gasglu adborth am y dref.

Cyflwynir sampl o'r ymatebion a dderbyniwyd trwy gyfrwng y digwyddiadau ymgynghori yma. Ceir rhestr lawn yn Atodiad 1.

What you told us

An important aim of the 'Market Town of the Future' project is to engage with the people of Ruthin and to let your ideas inform the plan for the town's future. Engagement took place at each stage of the project and combined orthodox public engagement activities with 'soft' consultation techniques that use alternative, subtle methods to gather feedback about the town.

Presented here is a sample of responses we received through the consultation events. A full list of events can be found in Appendix 1.

*Mae Rhuthun yn lle da i fusnesau - ond ni welir ei bod yn agored i fusnes.
Mae potensial i ddatblygu lleoedd i weithio ond mae angen meddwl yn gydlynus*

St Peter's Square needs less cars and more reasons to stay there

Gallai Parc Cae Ddôl gael caffi gydag ardal chwarae sy'n gyfeillgar i blant

The park works already. It is used by all ages - a rarity in this day and age. Young and Old together and enough open space for families to be creative, picnics etc. It doesn't all have to be organised. well done for creating this over the years.

*Mae Sgwâr Sant Pedr
angen llai o geir a mwy o
resymau i aros yno*

*Ruthin is a good place for
business- but is not seen
as open for business. There
is potential to develop
places to work but this
needs joined up thinking*

*Mae'r parc yn gweithio
eisoes. Fe'i defnyddir gan
bob oedran – peth prin yn
y roes hon. Hen ac ifanc
gyda'i gilydd a digon o
le agored i deuluoedd
fod yn greadigol, cael
picnic ac ati. Nid oes raid i
bopeth gael ei drefnu. Da
iawn am greu hyn dros y
blynnyddoedd.*

*Nat West is a great
building; can this become
a community focus?*

*Gallai caeau'r Afon Clwyd
gael llwybr cerdded a
beicio i'r ysgolion newydd
ar hyd yr afon*

*Cae Ddol Park could have
a cafe with a play area
that is kid friendly*

*Mae'r Nat West yn adeilad
gwych; a all hyn ddod yn
ffocws cymunedol?*

*River Clwyd fields could
have a walking and
cycling route to the new
schools along river*

